

“E păcat să nu votăm la 3 iunie”

Interviu cu Eugeniu Știrbu, președintele Comisiei Electorale Centrale (CEC)

– Cum vor vota tinerii care studiază în Chișinău, dar sunt originari din alte localități?

La alegerile locale generale, studenții care au viză de reședință în mun. Chișinău vor putea vota în capitală pentru primarul general de Chișinău și Consiliul municipal Chișinău. Potrivit articolului 39, alineat 8 din Codul Electoral, „alegătorul poate fi înscris numai într-o singură listă electorală și la o singură secție de votare în baza actelor ce atestă domiciliul acestora în perimetrul secției de votare respective”. Deci, ei nu vor mai putea vota pentru primarul și consiliul din localitatea lor de baștină.

Încă în luna martie a.c., CEC a cerut de la toate instituțiile de învățământ superior din țară informații privitor la studenții cazați în cămine pentru a afla exact câți tineri au viză de reședință în capitală. În aprilie a.c., noi am primit aceste date. Astfel noi credem că vom pune capăt „turismului electoral” atestat la scrutinele trecute. Totodată, sperăm că tinerii vor fi mai activi la alegerile locale generale din 3 iunie 2007, fiindcă nu vor mai fi nevoiți să meargă acasă pentru a vota.

Aș vrea să specific că în cazul în care alegătorul își schimbă domiciliul în perioada dintre data întocmirii listelor electorale și data alegerilor, biroul electoral al secției de votare, la rugămintea acestuia și pe baza buletinului de identitate, a pașaportului sau a unui alt act de identitate, îi eliberează un certificat pentru drept de vot. Alegătorul care a primit certificat pentru drept de vot confirmă primirea lui semnând în lista electorală, în dreptul numelui său.

– De ce s-a renunțat la aplicarea ștampilei „Votat” în fișa de însoțire a buletinului de identitate?

Aceste modificări la Codul Electoral au fost făcute în 2005 după alegerile anticipate ale primarului general de Chișinău. CEC a fost sesizată de cetățenii cu drept de vot, în special de cei de vârstă a treia, care erau supărați pe funcționarii electorali pentru că le-au „murdărit” pașapoartele de tip sovietic. Sigur ei ar putea să schimbe aceste pașapoarte, însă refuză s-o facă. Rata redusă de participare a cetățenilor la alegerile primarului de Chișinău a fost cauzată și de obligativitatea aplicării ștampilei „Votat”. Noi am venit în întâmpinarea alegătorilor și am simplificat procesul de votare.

– În care circumstanțe va fi testat Registrul electronic al alegătorilor? Care este avantajul folosirii acestei modalități de evidență a alegătorilor?

Registrul electronic al alegători-

lor este un sistem informațional automatizat care va fi elaborat în baza Registrului de stat al populației și va fi folosit la alegerile parlamentare din 2009. Aplicarea în practică a Registrului electronic al alegătorilor va permite calcularea și difuzarea operativă a datelor privind rata de participare a alegătorilor la votare, precum și a totalurilor preliminare ale alegerilor și, în același timp, va permite verificarea rapidă a rezultatelor scrutinelor.

După excluderea din Codul Electoral a prevederilor privind aplicarea ștampilei „Votat”, Registrul electronic al alegătorilor este principalul instrument pentru constituirea listelor electorale, precum și pentru evitarea dublei votări. În plus, prin introducerea procedurii declarării șederii în perioada electorală, crearea Registrului electronic al alegătorilor devine o necesitate stringentă, deoarece cetățenii în cadrul alegerilor parlamentare vor putea vota în acea circumscripție în care și-au declarat domiciliul.

La alegerile din 3 iunie 2007, CEC va testa Registrul electronic al alegătorilor în două circumscripții, probabil, una la sudul și alta la nordul republicii. Sigur că după scrutinul din luna iunie, CEC în cooperare cu societatea civilă va trebui să demonstreze opiniei publice naționale și internaționale că acesta este un sistem credibil de evidență a alegătorilor.

– Astăzi, știți exact cât ne vor costa alegerile locale din 3 iunie 2007?

Potrivit estimărilor noastre, alegerile locale generale, inclusiv organizarea turului doi, ne vor costa circa 33 mln lei. Din bugetul de stat pentru anul curent au fost alocați 18,5 mln lei. Mai așteptăm încă 15 mln lei. Considerăm că în 25-30 la sută din localități va fi nevoie să organizăm și turul doi al alegerilor primarilor, deci va trebui să edităm noi buletine de vot, să achitam salariile funcționarilor electorali etc.

De fapt, cheltuielile suplimentare au fost cauzate de majorarea retribuirii muncii funcționarilor electorali. Potrivit legislației în vigoare, salariul funcționarului electoral este stabilit în funcție de salariul lui mediu de la serviciul de bază. De regulă, acesta este mult mai mare decât salariul mediu pe republică. În plus, numai editarea buletinelor de vot ne va costa 5 mln lei. Anul curent, buletinele de vot vor avea mai multe grade de protecție, fiind tipărite pe hârtie opac, făcând astfel imposibilă falsificarea lor.

– Cum „luptă” CEC cu actorii electorali care lipesc afișe în locuri neautorizate?

Din păcate, Codul electoral nu prevede sancțiuni pentru concurenții

EUGENIU ȘTIRBU este sigur că alegerile din 3 iunie vor fi libere și corecte

electorali care lipesc afișe electorale în locuri neautorizate. E adevărat că au fost înregistrate cazuri de amplasare a afișelor electorale în locuri neautorizate, cum ar fi garduri, îngrădiri, stâlpi etc.

La 11 mai a.c., CEC a adoptat o hotărâre prin care a obligat organele administrației publice locale în termen de 3 zile să întreprindă măsuri de curățire a materialelor cu caracter electoral din locurile neautorizate și a cerut Ministerului Afacerilor Interne să intensifice măsurile de rigoare privind prevenirea și contracararea contravențiilor administrative din domeniul electoral. Faptul că unii actori electorali lipesc afișe pe garduri, stâlpi etc. demonstrează că ei nu au cultură politică.

– Absenteismul de la alegerile primarului general de Chișinău din vara și toamna anului 2005 ar putea să se repete și la alegerile generale locale din 3 iunie?

Nu există temeri că cetățenii nu vor participa la alegerile locale generale. În 2005, rata scăzută de participare a fost determinată de numărul mare de scrutine planificate într-un an. În plus, în urma modificării legislației electorale a fost diminuat pragul electoral de la 33% la 25%. E de așteptat că rata participării în municipiile Chișinău și Bălți va fi mai scăzută decât pe țară. Locuitorii acestor urbe, de regulă, sunt mai indiferenți.

În opinia noastră, la alegerile din 3 iunie a.c. vor participa cel puțin 40 la sută din cetățenii cu drept de vot.

– Ce întreprinde CEC pentru a asigura prezența alegătorilor la urnele de vot?

CEC a turnat și difuzează la posturile TV din întreaga republică două spoturi de educație electorală. În plus, conlucram activ în acest sens cu Asociația pentru Democrație Participativă „ADEPT” și Liga pentru Apărarea Drepturilor Omului. Împreună cred că vom reuși să mobilizăm cetățenii să participe activ la alegeri. Vreau să le mulțumesc acestor organizații pentru aportul pe care-l aduc în educația electorală a cetățenilor Republicii Moldova.

– De ce este important să participăm la alegerile generale locale?

Alegerile locale generale au specificul lor și sunt foarte importante pentru fiecare localitate. Pentru patru ani îi alegem pe cei care vor decide cum vom trăi mai departe. Dacă nu vom alege corect sau dacă nu vom ieși la votare, atunci nu vom putea să le reproșăm aleșilor locali că sunt ineficienți. E păcat să nu votăm la 3 iunie. Îi chem pe toți cetățenii Republicii Moldova să-și îndeplinească dreptul lor constituțional de a alege. Fiți ACTIVII!

Interviu de Dumitru LAZUR

2,5 milioane

La 3 iunie a.c., la urnele de vot sunt așteptați 2,5 mln de moldoveni.

Circa 2,5 milioane de alegători sunt înscrși în listele electorale pentru alegerile locale generale care vor avea loc la 3 iunie, numărul acestora fiind cu circa 300 mii mai mare decât la alegerile locale din 25 mai 2003.

Cei mai mulți alegători – 580 mii – sunt așteptați la alegerile din municipiul Chișinău, unde vor exista 285 de secții de votare, dintre care 233 în orașul Chișinău. Cei mai mulți votanți din capitală se află în sectorul Botanica – circa 128 mii, urmat de Râșcani – aproape 122 mii, după care urmează sectorul Buiucani cu circa 82,5 mii alegători înscrși în liste, Ciocana – circa 80 mii și sectorul Centru, în care sunt înscrși aproape 74 mii de alegători. În suburbiile capitalei au fost înscrși în liste circa 94,6 mii alegători.

Peste 100 mii de alegători sunt înscrși în municipiul Bălți, după care urmează raioanele Orhei, Cahul și Hâncești cu câte circa 80 mii persoane care pot participa la alegeri.

La alegerile locale din 2003, rata participării la alegeri a fost de 58,68%, dintre care cei mai activi au fost alegătorii din raioanele Basarabasca, Cantemir și Ocnița, unde s-a prezentat la urne peste 75% din electorat. La Bălți și Chișinău, rata de participare a fost de 35 și, respectiv, 45%, fiind cea mai mică din R. Moldova.

Deputații în vacanță

Deputații moldoveni și-au început activitatea legislativă în cadrul ședințelor plenare pentru o perioadă de două săptămâni, pentru a participa la campania electorală pentru alegerile locale generale din 3 iunie.

Despre acest fapt a anunțat vineri, în cadrul ședinței plenare, vicepreședintele Parlamentului Maria Postoioco, precizând că data exactă a următoarei ședințe în plen va fi anunțată ulterior.

În prezent, în Parlament sunt prezenți reprezentanții ai șapte formațiuni politice și fiecare dintre ele participă la alegerile din 3 iunie, inclusiv la cele din municipiul Chișinău, unde, potrivit analiștilor, „se dă marea bătălie”.

Cinci deputați din Parlament candidează pentru funcții de primar, dintre care patru sunt concurenți la funcția de primar al capitalei, iar un alt deputat candidează la funcția de primar de Călărași. De asemenea, unii deputați candidează și pe liste de consilier local.

(După Info-Prim Neo)

În unele localități spiritele electorale s-au încins la maximum

La 21 mai a.c., „Coaliția 2007” a prezentat noi rapoarte de monitorizare a campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 3 iunie 2007.

PAUL STRUTZESCU, președintele Ligii pentru Apărarea Drepturilor Omului din Moldova (LADOM), a declarat că după încheierea procesului de înregistrare a concurenților electorali, aceștia s-au implicat activ în campania electorală. În perioada de monitorizare 9-20 mai, autoritățile centrale și locale au organizat acțiuni cu ocazia zilei de 9 mai. Unii concurenți electorali, inclusiv cei degrevați din funcție, și-au promovat imaginea politică par-

ticipând la aceste manifestații oficiale și distribuind ajutoare umanitare veteranilor războiului doi mondial.

LADOM a identificat o serie de tendințe pozitive în activitatea CEC, în special fiind vorba de luarea de atitudine față de comportamentul inadecvat al unor concurenți electorali. „Este salutar faptul că a demarat programul de instruire a funcționarilor electorali, iar CEC a emis hotărâri care conduc la corectarea campaniei elec-

torale...”, a menționat Paul Strutzescu.

Totodată, LADOM își exprimă îngrijorarea față de unele aspecte negative în desfășurarea procesului electoral, cum ar fi implicarea nejustificată și intimidarea de către organele de forță a unor susținători ai concurenților electorali, favorizarea de către administrația publică locală a unui concurent electoral, utilizarea resurselor administrative deținute de unii concurenți electorali în virtutea funcției pe care o

dețin etc. „Aspectele negative sesizate de grupul de monitorizare pot afecta în mod dramatic integritatea procesului electoral în cazul în care ele nu vor fi remediate”, a specificat Strutzescu.

Asociația Presei Independente (API) și Centrul Independent de Jurnalism (CIJ) au prezentat un nou raport de monitorizare a mass-media în campania electorală. Potrivit lui Petru Macovei, director executiv API, presa scrisă a mărit volumul materialelor cu

tentă electorală, în special a publicității și a materialelor de educație electorală. Ca și în perioada precedentă, majoritatea ziarelor publice locale și fostele ziare publice centrale favorizează, direct sau indirect, Partidul Comuniștilor. Pe de altă parte, ziarele private și-au intensificat atacurile asupra puterii. Un comportament similar îl au și posturile de televiziune și radio publice și private.

Aliona POSTICĂ